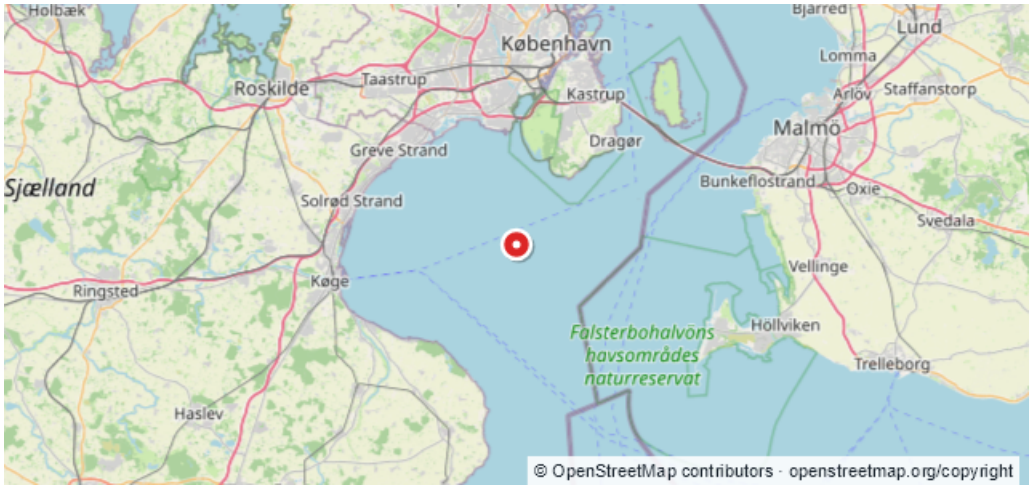
Dannebroge

ID: 1477 · Sikker position
www.vragguiden.dk/vrag/1477

Position & Dybde

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
55:29,496N 12:30,097E

ED50
D.55:29,513 12:30,164

Dybde (top)	Dybde (bund)
9 m	**13 m**
Stævnretning	Afstand til kyst
123	**8,6 km**

Beskrivelse

Kilde:$.Dana GPS D.55.29.513 12.30.164 midt over hovedvraget. Stævn 123 grader. Vraget er højest i STB side midtfor. NB. NB NB. DER ER DYKKERFORBUD PÅ VRAGET, indført i 1986, men der kan søges tilladelse hos: Konsulent Torben Malm Kulturarvsstyrelsen Slotsholmsgade 1 1216 København K. +45 72 26 52 09 tma@kuas.dk Husk at søge i god tid før den planlagte dykkertur. Den 4. oktober 1710 sank orlogsskibet "DANNEBROGE" midt i Køge Bugt efter en hård kamp mod den svenske flåde, hvor skibet trods ild ombord fortsatte kamp- en til det sprang i luften. Blandt de 500 omkomne var skibets chef kommandør IVAR HUITFELDT, der ved sin indsats i dette slag blev kendt som en af natio- nens søhelte. "DANNEBROGE" gik ned med 82 kanoner ombord, hvoraf de 78 var bronzekanoner og således lukrative at bjærge til genbrug eller omsmeltning. Allerede i 1711 - 14 bjærgede man kanoner fra vraget, som derefter fik lov at ligge uforstyrret og relativt intakt indtil Svitzer, på jagt efter bronzekanoner og andet brugeligt foretog sprængninger i resterne af skibet i i870æerne. De optagne kanoner blev indløst af staten og opsat i IVAR HUITFELDTS monument på Langelinie. 1985 blev vraget genfundet af Farvandsdirektoraret og sportsdykkere, som i samarbejde med Orlogsmuseet indledte en opmåling af vraget. Herunder blev der fundet bl.a. 460 sølvmønter og dele af de meget sjældne bronzekanoner fra serien "de hundrede konger" støbt under Christian IV, forsynet med figur i relief og en kort tekst om hver konge. Undersøgelserne viste at der stadig er betydelige rester af skibet tilbage, samt et stort område med spredte vragdele, herunder alt fra svært tømmer til små knapper fra besætningens tøj. Der findes mange andre beskrivelser og tegninger over forlis og vrag. FRA BIRGER THOMSEN: Historiske vrag i danske farvande: Admiralskibet, der sprang i luften Store Nordiske Krig er særlig kendt for Tordenskjolds bedrifter i denne lange strid. Men før han optrådte på krigsskuepladsen, udkæmpedes Slaget i Køge bugt den 4. oktober 1710. Her blev også udført en bedrift af kommandør Ivar Huitfeldt, der ofrede sit eget liv ved samme lejlighed. Omkring 600 mand af besætningen på hans admiralskib "Dannebroge" fulgte ham i døden. "Dannebroge" var bestykket med kanoner af bronze, og disse havde en stor værdi, ikke alene i

metallets pris, men også som krigstrofæer, hvorfor der allerede kort efter gjordes store anstrengelser for at bjerge disse. Efter man havde bjerget, hvad man kunne, gik vragets position i glemmebogen, indtil man i 1873 genfandt vraget, og man endnu engang, nu med mere moderne hjælpemidler, kunne hæve flere af "Dannebroge"s kanoner. Disse var for det meste sprængte og metallet blev benyttet til at rejse Huitfeldt en minde- søjle ved Langelinie. Dannebroges sidste kamp Historien om "Dannebroges" forlis er meget veldokumenteret og har været genstand for adskillige historiske afhandlinger. Den danske flåde blev angrebet af svenskerne, mens den lå for anker i Køge Bugt. Nærmest til fjenden lå "Dannebroge", som efter at have lettet anker indledte kampen. Da man affyrede bredsider med de luv kanoner, antændte ilden fra disse rig- ningen. Istedet for at trække sig ud af kampen, og derved bringe forvirring i den danske slagorden, valgte admiral Huitfeldt at holde sin position. Derved blev det umuligt at bekæmpe branden ombord, og kort efter nåede ilden krudtkamrene og "Dannebroge" sprang i luften. På det danske orlogs- skib "Prins Wilhelm" stod den norske matros, Niels Trosner, og så sine kammerater dø. Han var et for samtiden usædvanligt menneske, idet han førte dagbog, og fra ham har vi overleveret en levende beskrivelse af "Dannebro- ges" sidste kamp: "Da konde vi se, hvor tøgt at folkene entrede ud paa bogspredet. Saa slog flamen udefter og brendte gjøsen af. Da faldt folkene i vandet. Siden brendte ilden dybere ned og kom saa til krudtet. Da sprang hun op i smaa smuler". Af hele Dannebroes besætning blev 9 matroser reddet. Kanonerne "Dannebroge" var bestykket med 82 kanoner, hvoraf 78 var af bronze. I foråret 1714 bjergede man fra vraget, og fik hævet ca. 244 Ctnr. bronze. På grund af ilden og den efterfølgende eksplosion var næsten alle kanonerne sprængt, og det var derfor kun brudstykker, der blev fisket op. Metallet blev senere benyttet til at støbe nye kanoner af. I 1739 forsøgte man at hæve yderligere skyts fra "Dannebroge", men man har formodentlig ikke kunne genfinde vraget, og yderligere bjergningsforsøg blev opgivet. I 1872 hærgedes Danmark af en stormflod, der må have frilagt vraget, for i foråret 1873 fandt de lokale lodser vraget. Man hævede nogle brudstykker, der med sikkerhed identificerede vraget som Dannebroge. I 1875 bjergede Svitzer yderligere kanoner fra vraget, og metallet blev benyttet til det føromtalte Huitfeldt-monument. Tilbage på bunden af Køge Bugt måtte der stadig ligge rester af Dannebroges fornemme bestykning. Da mange af dem havde en stor historisk betydning - en del stammede helt tilbage til midten af 1500-tallet - besluttede man i 1978 endnu engang at gøre et forsøg på at hæve dette skyts. Der blev indledt et samarbejde mellem Søværnet, Orlogsmuseet og Skibshistorisk Laboratorium. Man tog de mest moderne hjælpemidler i brug, og ved hjælp af side-scan sonar genfandt man endnu engang vraget af det gamle orlogsskib. Dykkerundersøgelserne, der på grund af vejrforholdene og omkostningerne blev af kort varighed, afslørede, at der ikke lå skyts, der var umiddelbart tilgængeligt. Yderligere undersøgelser på stedet blev derfor sat i bero, og indsatsen er nu blevet koncentreret omkring søgning i arkiver, for her at finde svar på, hvor mange af Dannebroges kanoner, der endnu kan ligge i vraget. Resterne af Dannebroge - og hendes kanoner Det i 1978 genfundne vrag var kun genstand for en kort besigtigelse, men det viste sig at være af en sådan størrelse, at det kunne være Dannebroge. Dette er senere blevet bekræftet ved udmåling af side-scan sonar optagel- ser. Disse viser et vrag, hvis dimensioner omtrentlig passer på Dannebroge. Selve vraget var uden tvivl et svært bygget orlogsskib, der desuden viste tydelige tegn på både brand og sprængning. Der vil i nær fremtid blive foretaget yderligere besigtigelser af dette vrag, hvor opmåling af tømmer- dimensioner kan give det endegyldige svar på, om dette vrag virkelig er Dannebroge. Disse mål kan nemlig sammenlignes med oplysninger i Rigsarki- vet, hvor man har detaljerede oplysninger om næsten alle danske orlogsski- be, fra 1692 - hvor Dannebroge løb af stabelen - og til idag. Med hensyn til Dannebroges bevæbning ligger det noget tungere. Den seneste undersøgelse afslørede intet umiddelbart tilgængeligt skyts. Ved bjerg- ningen i 1714 findes ingen detaljerede oplysninger, blot den samlede vægt af det opfiskede metal, fordelt på 24, 14, 8 og 4 pds. metalkanoner, der netop var de kalibre, som Dannebroge havde ombord. Her foregår stadig et arkivarisk detektivarbejde, der måske vil give resultat. Derimod ved man nøje, hvilket skyts, der blev optaget i 1873-75. Der blev hævet 24 pds. metalkanoner, støbte i slutningen af 1600-tallet. De 14. pds. kanoner bestod af to slags: svenske og danske. De svenske har en ejen- dommelig historie, idet de viste sig at være påstemplet "Borringholm 1678", og derfor må have været en del af det svenske skyts, som forliste ved Sose Bugt. I 1875 hævede man to af disse fra Dannebroge, men den ene må siden være gået tabt, for i dag befinder der sig kun een i Tøjhusmuseets sam- linger. Den anden type 14 pds. kanoner hører til en serie, som blev støbt fra slutningen af 1500-tallet og frem. Christian den Fjerde benyttede blandt andet indsamlede kirkeklokker til fremstillingen af disse "hundrede kon- ger". De blev kaldt således, fordi de alle bar et relief af hver sin danske sagnkonge. Af dette skyts er kun ganske få stykker bevarede, og det vil være anstrengelserne værd, dersom man

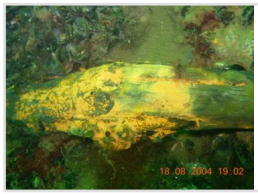
kan fremdrage yderligere eksemplarer af disse fra resterne af Dannebroge. Undersøgelserne omkring Dannebroge er et eksempel på værdifulde museumsgen- stande, der måske, og måske ikke, ligger i vraget af det gamle orlogsskib. Disse undersøgelser er stadig i fuld gang, og følger to spor: dels søger man i arkiverne efter præcise oplysninger over, hvad der blev bjerget kort efter forliset, dels vil feltundersøgelser fastslå, om det genfundne vrag virkelig er Dannebroge, og ved brug af metaldetektorer vil det være muligt at lokalisere de historisk værdifulde rester af Dannebroges skyts, der endnu måtte ligge i vraget. Litteratur: Trosner, Niels: Tordenskjolds matros. Kristiania 1923. Optryk af originalmanuskript i Riksarkivet, Oslo. Petersen, A.: Om Orlosgsskibet Dannebroges Deltagelse i Kampen i Køge Bugt. Danske Samlinger II, 2. og 3. hft. Kbh. 1867. Giødesen, P. F.: Ivar Huitfeldt. Kbh. 1885. Heri især afsnittet: Dannebroges Kanoner, ved O. Blom. INBERTNING TIL KONGEN OM FORLISET: General-admiral-leutiant Grev U.G. Guldenlews raport til kongen, skrevet d. 5 okt. 1710 angående slaget i Køge bugt. Stormægtige konge, Allernaadigste herre. Eders Majestet haver vel alt fornummen, hvorledes de Svensche ere komne her ind udi Bugten. Vi mente i forstningen, da vi saae dennem, at det kunde være voris Copfardi Skibe, som kom fra Danzig; mens ,da fornam, at det var Fienden, lod jeg giøre Signal til at kappe, for at komme dis hastigere udi nogen ordre, mens, saasom det kuulte sterckt og Farvandet her er meget knapt, saa vi ofte matte vende, og det enda for Vinden om, vilde det icke lyckes for os at kmomme udi nogen synderligen orden; imidlertid havde jeg en gang, da vi havde vendt imod Fienden, nogen forhaabning til at louven fra hannem, mens hand vendte med contra Marchen og kom saa et got stycke op til louvarrt fra os. I den tid vi saaledes stod over imod Fienden, hendte det sig at den Svenche General begyndte at fyre på Skibet Dannebroe, hvilket var noget til louvart op; det samme giorde og nogle andre af de Svenche; mens da Skibet Dannebroe havde skiødt nogel skud igien, skeede den ulyckelige hendelse, at Skibet, jeg troer ved ilden af hans eigne Kanoner, kom udi brand, og bremdte saa en stoor del deraf bort, indtil Det omsider sprang i Luften, og jeg troer neppe, at et eniste Mennische er bleven salvered. Jeg beklager meget, at saa braf og dygtige en Officer som Hvitfeldt var, schulde faa saadan elendig maade omkomme. De too Svenche Skibe, som saar paa Grund, haaber jeg, sidder saa fast fast, at de sielf schal være obligered til at sticke brand udi dennem, hvilcket jaeg gierne ved brandere havde vildet forsøgt at giøre, mens Vinden haver væred for streng dertil. De Svenche haver i alt, saa meget som vi haver observered, 21 Skibe af Linje, derimod er det en DESAVANTAGE for os, at de haver louven. I gaar aftis, lidet for Solens nedgang gick de til Anckers, og vi, strax derefter anckrede ogsaa. De ligger endnu stille, og tvivler jeg på, at de vil attaquere os i Dag; mens vilde Gud give os en god Sydvest, schulde vi i Guds navn søge dem, og ønscher jeg af hiertet, at hand vil velsigne Eders Majestets vaaben udi en occasien som denne er. Jeg forbliver, Eders Kongelige Majestets Allerunderdanigste og troepligtige Tiener. GULDENLEW Skibet Elephanten d 5 oktober klocken omtreent 9 om morgenen. EN DYKKER BERETNING <R 1873: Frem af en vidstrakt, ren sandmark, hvori skibet i tidernes løb før er sunket ned, rager den svære forstavn vel 5 alen over grunden, og endnu en del af forskibet over sandet, mendens agterskibet er helt dækket. I en kreds af 15-20 favne ligger vragstykker af de sprængte batterier, og i forskibet ser det ud, som om batteridækket er faldet ned over underskibet. Her ligger på kryds og tværs, imellem en stor del forrådnede og fordærvede sager, de nu bjærgede kanoner. En mængde kampesten, der danner en hob på den ellers rene sandbund, viser, at skibet rimeligt har haft disse i ballast. Omtrent midt over vraget var der formet en lille høj af mursten og nogle jernstænger, det har været kabyssen, thi tæt agten herfor fantes en stor kobberkedel, der blev optagen sammen med enkelte sølvmønter, der dog var så møre at de næppe tålte at blive berørt. Da kabyskedlen sprængtes af dykkeren, fyldtes vandet med ærteskaller, og der opbevares endnu på en flaske, gule ærter fra det sidste måltid på "Dannebroe". Levninger af sko og remme fandt dykkeren, ligesom også kanonkugler, der dog nu er så lette, som var de af træ. Om levninger af lig kunne dykkeren fortælle, at han traf et ribben og ligeså et stykke af en hage med skæg, der hang fast ved en jernboldt. Agten for vragets agterskib ligger i sandet 3 stk jernkanoner. Endnu vedbliver dykkeren, når der er vejr og lejlighed til det, at søge efter metalkanoner, hvoraf skibet havde ialt 78 stykker. Ca 75 år efter, går han ene og støder i sandet for at finde Iver Hvidtfeldts kanoner, og en dag vil det vel lykkes. (c)Rettet den 11/08-1998. ANDERS CLAUSEN Rettet den 10/11-2004 TORBEN WIND MEYHOFF ### Kildeopdatering fra UKHO / EMODnet **Registrering:** UKHO 31824 **Hentet:** 25-10-2026 **Kilde:** UK Hydrographic Office via EMODnet Human Activities. **Dansk AI-referat** En dansk efterretning for søfarende fra 18\. september 1985 omtaler et muligt vrag ved 55°29′30″N, 12°30′09″Ø med en mindste dybde på 9,6 m\. En senere oplysning fra 30\. september 1986 omtaler vraget som »Dannebroge« og angiver, at det er beskyttet efter naturbeskyttelsesregler; henvisningen er afbrudt i kilden\. Der er ikke oplyst en

fysisk undersøgelse, som bekræfter identiteten eller positionen\. Kilden indeholder desuden dybdetallene 9,3 og 12 uden angivne enheder eller nærmere forklaring af, hvad de måler\. [UKHO 31824\: DANNEBROGE](/vrag/1477/kilder/8cb42ae0-a5c4-46c5-8ae7-8e3e1919d82c?revision=62ef4042-01b4-4a02-a218-b63d9b0054c1) — originaloplysninger, kildehenvisning og licens. Contains public sector information licensed under the Open Government Licence v3\.0\.
[maritime-8cb42ae0a5c446c58ae78e3e1919d82c-62ef404201b44a02a218b63d9b0054c1-reference]: #
[maritime-8cb42ae0a5c446c58ae78e3e1919d82c-62ef404201b44a02a218b63d9b0054c1-summary]: #

Sidst rettet af: twm Dato: 25-10-2026

Billeder (14)

+10 flere

Kommentarer (2)

mak 09-10-2008

http://www.kulturarv.dk/forvaltning/arkaologi/marin/dykketilladelse/index.jsp update til ansøgnings guide

twm 01-06-2005

Kontakt information er ændret 10-11-2004